

Nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan ở các nhà trường quân đội hiện nay

Nguyễn Tuấn Đạt*

Nhận ngày 09 tháng 07 năm 2023. Chấp nhận đăng ngày 24 tháng 11 năm 2023.

Tóm tắt: Quản lý đảng viên là nội dung cơ bản, có vai trò quan trọng trong xây dựng đội ngũ đảng viên, góp phần trực tiếp công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Đây là nền tảng để người đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan nâng cao tính tự giác, chủ động tự tu dưỡng, rèn luyện, nâng cao năng lực, trình độ, phương pháp, tác phong công tác, phát triển và hoàn thiện nhân cách, hoàn thành tốt chức trách, nhiệm vụ. Những năm qua, bên cạnh những kết quả đạt được, quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan ở các nhà trường quân đội vẫn còn những hạn chế, khuyết điểm. Vì vậy, cần nắm vững và tiến hành đồng bộ nhiều giải pháp để nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan ở các nhà trường quân đội hiện nay.

Từ khóa: Quản lý đảng viên, nhà trường quân đội, sĩ quan, học viên.

Phân loại ngành: Chính trị học

Abstract: Managing party members is a basic content playing an important role in building a contingent of party members and directly contributing to Party building and rectification. This is the foundation for Party members who are trained to be officers/cadets to improve self-discipline, actively self-cultivate, practice and improve their capacity, qualifications, methods, working style, development and completion of good character, well fulfill responsibilities and duties. In recent years, besides the achieved results, the management of Party members who are trained to be officers at military schools/academies still has limitations and shortcomings. Therefore, it is necessary to synchronously grasp and carry out several solutions to improve the quality of management of Party members who are trained to be officers at military schools/academies today.

Keywords: Party member management, military school/academy, officers, cadets.

Subject classification: Political Science

1. Đặt vấn đề

Sinh thời Chủ tịch Hồ đã dạy: “Đề lãnh đạo cách mạng, Đảng phải mạnh. Đảng mạnh là do chi bộ tốt. Chi bộ tốt là do đảng viên đều tốt” (Hồ Chí Minh, 2011, t5: 113). Muốn có đảng viên tốt phải tiến hành nhiều nội dung, hình thức, biện pháp, trong đó, quản lý đảng viên là nội dung cơ bản, khâu quan trọng của công tác xây dựng đội ngũ đảng viên, nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên, được Đảng quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo. Hội nghị lần thứ Năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XIII đã chỉ rõ, phải “Tăng cường công tác quản lý đảng viên, nhất là về chính trị tư tưởng, về việc lập và sử dụng các trang thông tin trên Internet, mạng xã hội” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2022: 174).

Các nhà trường quân đội là những trung tâm giáo dục - đào tạo, nghiên cứu, ứng dụng, phát triển khoa học quân sự của Quân đội và quốc gia. Nhận thức rõ vị trí, vai trò, tầm

* Trường Sĩ quan Chính trị, Bộ Quốc phòng.
Email: nguyentuandat.sqct1980@gmail.com

quan trọng của quản lý đảng viên là học viên trong quá trình đào tạo cán bộ, những năm qua, các nhà trường quân đội luôn “tiến hành tốt công tác quản lý, rèn luyện đội ngũ đảng viên, nhất là đảng viên học viên” (Đảng bộ Trường Sĩ quan Chính trị, 2020: 21), coi trọng và gắn kết chặt chẽ giữa hoàn thành mục tiêu, yêu cầu đào tạo với công tác quản lý, bồi dưỡng, giáo dục, rèn luyện đội ngũ đảng viên là học viên. Tuy nhiên, “công tác quản lý, giáo dục, rèn luyện đảng viên có thời điểm chưa chặt chẽ” (Đảng bộ Trường Sĩ quan Lục quân 2, 2020: 47). Phương thức và biện pháp quản lý chậm đổi mới, một bộ phận đảng viên là học viên thụ động, thiếu tự giác trong tự quản lý; “một số ít đảng viên chưa gương mẫu chấp hành quy định của Đảng, chưa thực hiện đầy đủ chức trách, nhiệm vụ, thiếu cố gắng trong học tập, công tác, tu dưỡng, rèn luyện, vi phạm khuyết điểm phải thi hành kỷ luật” (Đảng bộ Trường Sĩ quan Lục quân 1, 2020: 12), làm ảnh hưởng đến năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của các cấp ủy, tổ chức đảng. Một trong những nguyên nhân đó là “nhận thức, trách nhiệm, ý thức tự học, tự rèn của một số đảng viên, học viên chưa cao” (Đảng bộ Trường Sĩ quan Chính trị, 2020: 25).

Hiện nay, tình hình thế giới, khu vực diễn biến phức tạp, khó lường, yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc và xây dựng Quân đội trong tình hình mới đòi hỏi ngày càng cao. Trong khi đó, các thế lực thù địch ráo riết đẩy mạnh thực hiện âm mưu “diễn biến hoà bình”, “phi chính trị hóa” Quân đội; một trong những mũi nhọn chống phá của các thế lực thù địch là nhằm vào thế hệ trẻ, trong đó có học viên đào tạo sĩ quan ở các nhà trường quân đội. Mặt khác, những tiêu cực và tệ nạn xã hội nảy sinh từ mặt trái kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế đang hàng ngày, hàng giờ tác động làm ảnh hưởng xấu đến nhận thức, tư tưởng, tâm lý, niềm tin của đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan. Bên cạnh đó, nhiệm vụ giáo dục - đào tạo, nghiên cứu khoa học, công tác xây dựng Đảng của các nhà trường quân đội đặt ra những yêu cầu mới ngày càng cao, đòi hỏi phải nâng cao hơn nữa chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan ở các nhà trường quân đội.

Bài viết dựa trên các quan điểm lý luận của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về xây dựng, chỉnh đốn Đảng, công tác quản lý, giáo dục, rèn luyện đảng viên và thực tiễn hoạt động lãnh đạo, chỉ đạo nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan của đảng bộ nhà trường quân đội; các nghị quyết, chỉ thị, báo cáo sơ kết, tổng kết của các đảng bộ nhà trường quân đội; kế thừa, tiếp thu, phát triển kết quả nghiên cứu của các công trình khoa học đã nghiệm thu, công bố. Từ đó sử dụng các phương pháp phân tích, tổng hợp, thống kê, so sánh, logic, lịch sử, nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn để làm rõ những vấn đề lý luận, thực tiễn và đề xuất giải pháp nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan ở các nhà trường quân đội.

2. Chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan ở các nhà trường quân đội

Quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan ở các nhà trường quân đội là hoạt động có tổ chức, có định hướng của cấp ủy, tổ chức đảng tiến hành thông qua các nội dung, hình thức, biện pháp nhằm nắm chắc tình hình mọi mặt từng đảng viên và cả đội ngũ đảng viên là học viên, làm cơ sở để giáo dục, rèn luyện, đánh giá, phân loại, phân công nhiệm vụ cho đảng viên, góp phần xây dựng cấp ủy, tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh, đơn vị vững mạnh toàn diện, đảng viên là học viên hoàn thành tốt mục tiêu, yêu cầu đào tạo của nhà trường.

Chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan ở các nhà trường quân đội là tổng thể giá trị các yếu tố tạo thành hoạt động quản lý đảng viên của cấp ủy, tổ chức đảng, phản ánh kết quả nắm, phân loại, đánh giá chất lượng đảng viên, góp phần xây dựng cấp ủy, tổ chức đảng trong sạch vững mạnh, đơn vị vững mạnh toàn diện và sự phát triển, hoàn thiện phẩm chất, nhân cách, năng lực của đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan quân đội.

Chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan ở các nhà trường quân đội được quy định bởi những yếu tố cụ thể:

Một là, chủ trương, đường lối xây dựng Đảng, nghị quyết, chỉ thị, hướng dẫn, các quy chế, quy định, cơ chế, chính sách của Đảng, của Quân ủy Trung ương về xây dựng đội ngũ đảng viên.

Chủ trương, đường lối xây dựng Đảng, nghị quyết, chỉ thị, hướng dẫn, quy chế, quy định về công tác xây dựng Đảng nói chung và xây dựng đội ngũ đảng viên nói riêng có ý nghĩa định hướng toàn bộ công tác xây dựng đội ngũ đảng viên nói chung, trong đó có công tác quản lý đảng viên của các cấp ủy, tổ chức đảng các cấp. Tính đồng bộ, sự đúng đắn, chính xác, kịp thời của các nghị quyết, chỉ thị, quy chế, quy định của Đảng về xây dựng đội ngũ đảng viên, trong đó có công tác quản lý đảng viên là một trong những yếu tố tiên quyết định phương hướng, quy định chất lượng quản lý đảng viên là học viên của các nhà trường quân đội. Các chỉ thị, nghị quyết của Quân ủy Trung ương, của các đảng ủy nhà trường, hướng dẫn của Tổng Cục Chính trị, Cục Tổ chức là cơ sở để nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan của các nhà trường quân đội.

Hai là, chất lượng lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức thực hiện quản lý đảng viên của cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ chủ trì các cấp ở các nhà trường quân đội.

Cấp ủy, tổ chức đảng, đội ngũ cán bộ, nhất là cán bộ chủ trì các cấp của các nhà trường quân đội là chủ thể trực tiếp quản lý đảng viên. Sự đúng đắn của các chủ trương, biện pháp lãnh đạo công tác quản lý đảng viên của các cấp ủy, tổ chức đảng ở các nhà trường là vấn đề cốt lõi để quản lý đảng viên được đúng hướng, đúng nguyên tắc, quy định của Đảng về công tác quản lý đảng viên. Việc triển khai thực hiện chủ trương, biện pháp quản lý đảng viên nghiêm túc, chặt chẽ, khoa học, sáng tạo; tuân thủ đúng nguyên tắc, quy trình, thủ tục, thẩm quyền, phương pháp công tác theo quy định của Đảng, chủ động, kịp thời, công khai, dân chủ, khách quan, công tâm, thận trọng, chặt chẽ, chính xác, nghiêm minh trong kiểm tra, giám sát và thi hành kỷ luật Đảng; tính khách quan, công tâm trong đánh giá, bình xét, phân loại đảng viên là điều kiện, cơ sở quyết định chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan.

Bí thư cấp ủy, cán bộ chủ trì vừa là người chủ trì trong sinh hoạt, vừa là người đề xuất nội dung, điều hành thảo luận, kết luận, quyết định những vấn đề đặt ra trong quản lý đảng viên. Sự đúng đắn, phù hợp của những kết luận, quyết định, trong chấp hành nguyên tắc, thủ tục, quy trình buổi sinh hoạt cũng như sự thống nhất về tư tưởng, khả năng tiếp thu kiến thức, thông tin của cấp ủy viên, đảng viên phụ thuộc rất lớn vào ý thức, trách nhiệm, năng lực, trí tuệ, năng lực tổ chức điều hành của bí thư cấp ủy và người chủ trì.

Ba là, chất lượng nội dung, hình thức, biện pháp quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ ở các nhà trường quân đội.

Chất lượng nội dung, hình thức, biện pháp công tác quản lý đảng viên thể hiện trước hết ở tính đúng đắn, khoa học, thực tiễn của nội dung, hình thức, biện pháp đã xác định. Nếu

nội dung, hình thức, biện pháp quản lý phù hợp với đặc điểm đối tượng, nhiệm vụ chính trị, mục tiêu đào tạo của từng nhà trường; đúng yêu cầu của cấp ủy, tổ chức đảng đề ra sẽ làm cho công tác quản lý đảng viên có chất lượng. Nếu nội dung quản lý thiếu toàn diện, không trọng tâm, trọng điểm, xa thực tiễn, không sát với đặc điểm đảng viên trong từng năm học, khoá học; hình thức, biện pháp quản lý không đúng nguyên tắc và quy định của Đảng sẽ làm cho công tác quản lý đảng viên kém hiệu quả, chất lượng không cao. Do đó, nội dung quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan của các nhà trường quân đội cần phải đảm bảo tính toàn diện, có trọng tâm, trọng điểm, quản lý cả về chính trị, tư tưởng, phẩm chất đạo đức, lối sống, mối quan hệ công tác, quan hệ xã hội, cả về số lượng, chất lượng, cơ cấu... hình thức, biện pháp quản lý phải linh hoạt, đa dạng, sáng tạo, phù hợp.

Bốn là, chất lượng tham gia quản lý đảng viên của các tổ chức, lực lượng.

Chất lượng tham gia quản lý đảng viên của các tổ chức, lực lượng thể hiện ở khả năng tham mưu cho lãnh đạo, chỉ huy về quản lý đảng viên; trực tiếp quán triệt và thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật Nhà nước; các nghị quyết, chỉ thị, mệnh lệnh của cấp trên về xây dựng đội ngũ đảng viên; nắm chắc tình hình thực tiễn của đơn vị, dự báo chính xác những tác động, ảnh hưởng để xác định chủ trương, biện pháp quản lý đảng viên là học viên cụ thể, khoa học, có tính khả thi; xây dựng đội ngũ đảng viên là học viên có số lượng phù hợp, chất lượng cao, không ngừng nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của cấp ủy, chi bộ. Nếu các tổ chức, lực lượng nhận thức đầy đủ vị trí, tính chất, đặc điểm, nội dung, hình thức, biện pháp quản lý đảng viên, có đủ trình độ, năng lực, thường xuyên quan tâm chỉ đạo và tạo điều kiện môi trường quản lý, tự quản lý của đảng viên, phối, kết hợp các tổ chức, lực lượng để quản lý đảng viên sẽ tạo ra sức mạnh tổng hợp nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan ở các nhà trường quân đội.

Năm là, chất lượng đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan ở các nhà trường quân đội.

Chất lượng người đảng viên được biểu hiện cụ thể, trực tiếp ở phẩm chất chính trị, lập trường, tư tưởng, không dao động trước khó khăn, thử thách. Tính tích cực học tập nâng cao trình độ mọi mặt đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ người đảng viên, học viên đào tạo sĩ quan quân đội. Thể hiện ở đạo đức, lối sống, tinh thần đoàn kết nội bộ, đoàn kết quân dân tốt. Việc tích cực học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; ý thức tổ chức kỷ luật, thực hiện những điều Đảng viên không được làm, chấp hành điều lệnh, điều lệ, kỷ luật của Quân đội, quy định của nhà trường và đơn vị. Chất lượng đảng viên còn được thể hiện qua phương pháp, tác phong, lề lối làm việc, chấp hành các nguyên tắc, tinh thần trách nhiệm với công việc; ở tính năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, mức độ linh hoạt trong thực hiện nhiệm vụ; tinh thần gương mẫu và biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” của bản thân. Biểu hiện ở động cơ, thái độ, trách nhiệm và kết quả học tập, rèn luyện theo mục tiêu, yêu cầu đào tạo.

3. Thực trạng chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan của các nhà trường quân đội

3.1. Những ưu điểm cơ bản

Đa số các cấp ủy, tổ chức đảng và các lực lượng ngày càng nhận thức đầy đủ, đúng đắn về vị trí, vai trò và sự cần thiết phải quản lý chặt chẽ đội ngũ đảng viên là học viên.

Những năm qua, cấp ủy các cấp đã “tăng cường giáo dục chủ nghĩa Mác-Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, nhất là công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, xây dựng đội ngũ đảng viên” (Đảng bộ Trường Sĩ quan Chính trị, 2020: 8). Quán triệt sâu sắc, triệt để Điều lệ Đảng, nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc, các quy định của Bộ Chính trị, của Quân ủy Trung ương và hướng dẫn của Tổng cục Chính trị về công tác quản lý đảng viên. Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Học viện Hải quân nhiệm kỳ 2020-2025 đánh giá: “Các chi ủy, chi bộ, bí thư cấp ủy và đội ngũ cán bộ các cấp đã nêu cao trách nhiệm, thường xuyên làm tốt công tác giáo dục, rèn luyện và nâng cao chất lượng quản lý học viên, đảng viên” (Đảng bộ Trường sĩ quan Lục quân 1, 2020: 7).

Cơ quan chính trị các nhà trường đã phát huy tốt vai trò tham mưu, chủ trì, phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chức năng tăng cường quản lý đảng viên là học viên. Các khoa giáo viên đã kết hợp chặt chẽ giữa dạy học và quản lý; giữa huấn luyện và rèn luyện; giữa dạy chữ - dạy người - dạy nghề; giữa bồi dưỡng trang bị kiến thức với giáo dục đạo đức cách mạng, đảm bảo thực dạy - thực học - thực nghiệp; “chú trọng xây dựng động cơ, thái độ, nhận thức, trách nhiệm; bồi dưỡng phương pháp, tác phong công tác, phát triển khả năng sáng tạo và ý thức tự học, tự quản, tự rèn cho học viên” (Đảng bộ Trường sĩ quan Lục quân 2, 2020: 6). Đội ngũ cán bộ quản lý học viên đã phát huy tốt vai trò “người thầy thứ hai” trong quản lý đảng viên, học viên, “cơ bản phát huy tốt tinh thần trách nhiệm, tích cực tổ chức tốt các hoạt động ngoại khóa cho học viên” (Đảng bộ Trường Sĩ quan Chính trị, 2020: 9).

Nội dung quản lý đảng viên đã bám sát tình hình, nhiệm vụ, mục tiêu, yêu cầu đào tạo để cụ thể hoá một cách toàn diện, phong phú, chú trọng quản lý chặt chẽ đảng viên cả về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, trình độ, năng lực công tác và kết quả học tập, quá trình tu dưỡng, phấn đấu, rèn luyện theo mục tiêu, yêu cầu đào tạo, về sinh hoạt và các mối quan hệ, về kỷ luật của đảng viên...

Hình thức, biện pháp nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên có nhiều đổi mới. “Các cấp ủy, chi bộ quán triệt chấp hành nghiêm nguyên tắc sinh hoạt đảng, nhất là nguyên tắc tập trung dân chủ, tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách, nguyên tắc tự phê bình và phê bình; thực hiện tốt nề nếp chế độ sinh hoạt đảng theo quy định” (Đảng bộ Trường Sĩ quan Chính trị, 2020: 9). Tăng cường kiểm tra định kỳ và kiểm tra đảng viên có dấu hiệu vi phạm; kết hợp chặt chẽ giữa quản lý đảng viên với quản lý học viên; quản lý chặt chẽ kết quả thực hiện nhiệm vụ, chức trách và rèn luyện, phấn đấu theo mục tiêu đào tạo trong từng tháng, học kỳ, năm học; đã ứng dụng công nghệ thông tin trong xây dựng và quản lý cơ sở dữ liệu về đảng viên; quản lý thông qua các tổ chức, các lực lượng; thông qua thực tiễn học tập, rèn luyện của từng đảng viên cũng như đội ngũ đảng viên; phối hợp tốt với cấp ủy, tổ chức đảng nơi đảng viên cư trú. “Phát huy tốt vai trò giám sát của quần chúng và hội đồng quân nhân đối với cán bộ, đảng viên, nhất là các biểu hiện, hành vi tham nhũng, tiêu cực trong đơn vị” (Đảng bộ Trường sĩ quan Lục quân 2, 2020: 6).

Đội ngũ đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan luôn có lập trường, tư tưởng kiên định vững vàng, chấp hành nghiêm nguyên tắc lãnh đạo của Đảng, nêu cao tính đảng, tính chiến đấu, “có năng lực quán triệt và tổ chức thực hiện thắng lợi các nghị quyết, chỉ thị của Đảng; hoàn thành tốt nhiệm vụ theo cương vị, chức trách được đảm nhiệm. Có phẩm chất đạo đức lối sống trong sạch, giản dị, gương mẫu; tác phong công tác khoa học, dân chủ, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm, nói đi đôi với làm, sâu sát cơ sở” (Đảng bộ Trường sĩ quan Lục quân 1, 2020: 7).

3.2. Những hạn chế, khuyết điểm

Một số cấp ủy, chi bộ, cán bộ quản lý học viên nhận thức, quán triệt chưa sâu sắc vị trí, vai trò, tầm quan trọng và yêu cầu phải nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên. “Một số cán bộ đại đội chưa thực sự gương mẫu trước học viên, làm ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng quản lý đơn vị (Đảng bộ Trường sĩ quan Lục quân 2, 2020: 8). Công tác lãnh đạo, chỉ đạo quản lý đảng viên ở một số cấp ủy, chi bộ có thời điểm chưa tốt, thiếu những chủ trương, biện pháp lãnh đạo, chỉ đạo cụ thể, quyết liệt để làm chuyển biến những khâu yếu, mặt yếu trong thực hiện nhiệm vụ và chấp hành các nề nếp, chế độ sinh hoạt đảng, sinh hoạt đơn vị của đảng viên.

Thực hiện nội dung quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan của đảng bộ nhà trường quân đội chưa đa dạng, có nội dung chậm đổi mới, chưa phù hợp với tiến trình đào tạo trong từng năm học theo sự trưởng thành nhân cách, phẩm chất, năng lực của đội ngũ đảng viên là học viên, có lúc còn nặng về hình thức, quản lý theo phương pháp hành chính đơn thuần, chưa chú trọng quản lý chất lượng, trình độ, phương pháp, tác phong công tác, chưa quán xuyên được quá trình tu dưỡng, phấn đấu, rèn luyện của đảng viên theo mục tiêu, yêu cầu đào tạo.

Hình thức, biện pháp quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan của đảng bộ nhà trường quân đội chưa phong phú. “Duy trì nề nếp, chế độ sinh hoạt chi bộ chưa đều; chấp hành quy định, nguyên tắc, thủ tục của Đảng có nơi chưa tốt; tinh thần đấu tranh tự phê bình và phê bình ở một số cấp ủy chưa cao” (Đảng bộ Trường sĩ quan Lục quân 1, 2020: 9). Việc kết hợp để nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên giữa cấp ủy, chi bộ với cấp ủy, chính quyền, các tổ chức chính trị - xã hội địa phương nơi đóng quân, nơi cư trú và gia đình chưa thường xuyên. Quản lý đảng viên thông qua công tác kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật đảng, đánh giá chất lượng đảng viên của các tổ chức đảng ở một số cấp ủy, tổ chức đảng có thời điểm làm chưa tốt. Phát huy vai trò của các tổ chức, lực lượng tham gia quá trình nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên có lúc chưa tốt, sự phối hợp có thời điểm chưa thật chặt chẽ, chưa chủ động, thường xuyên, thống nhất... Quản lý đảng viên thông qua giải quyết các mối quan hệ xã hội hạn chế, vẫn còn những vụ việc đảng viên là học viên vi phạm kỷ luật trên mạng xã hội, vi phạm kỷ luật quan hệ quân - dân, sử dụng mạng xã hội, internet cá độ bóng đá, chơi lô, đề, cờ bạc... (Đảng bộ Trường sĩ quan Lục quân 2, 2020: 8).

Việc hoàn thiện phẩm chất, nhân cách, năng lực theo mục tiêu, yêu cầu đào tạo của một số đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan còn chậm, chưa vững chắc. Một số đảng viên có biểu hiện tư tưởng thực dụng, cá nhân, tính toán thiệt hơn, quá đề cao giá trị vật chất, lười học tập, rèn luyện, thích hưởng thụ, coi nhẹ những vấn đề về lý tưởng, đạo đức cách mạng; khi so sánh cuộc sống trong quân đội và ngoài xã hội có số ít học viên lo lắng, bi quan trước vị thế và tiền đồ của mình. Thái độ, động cơ phấn đấu có những biểu hiện thiếu trong sáng, lệch chuẩn; thiếu tu dưỡng, rèn luyện thường xuyên, ngại khó, ngại khổ, thậm chí có đảng viên còn biểu hiện tiêu cực trong học tập, rèn luyện như chạy điểm, vi phạm quy chế, tiêu cực khi xét chuyển đảng chính thức, phân công công tác học viên ra trường; cá biệt, “có đảng viên vi phạm kỷ luật quân đội, kỷ luật Đảng, không đủ tiêu chuẩn đào tạo phải xử lý buộc thôi học” (Đảng bộ Trường Sĩ quan Chính trị, 2020: 10).

4. Giải pháp nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan của các nhà trường quân đội hiện nay

Một là, tạo sự chuyển biến mạnh mẽ nhận thức của chủ thể, lực lượng về nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan của các nhà trường quân đội.

Cấp ủy các cấp tăng cường giáo dục, quán triệt các chỉ thị, nghị quyết, kết luận, quy chế, quy định, chương trình, kế hoạch, hướng dẫn của Đảng, Quân ủy Trung ương, Tổng cục Chính trị, đảng ủy nhà trường quân đội về công tác xây dựng Đảng, xây dựng đội ngũ đảng viên, công tác quản lý đảng viên, tập trung vào: Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XI, XII, XIII; Nghị quyết Hội nghị Trung ương bốn khóa XI, XII; Kết luận số 21-KL/TW ngày 25/10/2021 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XIII, Nghị quyết số 35-NQ/TW, ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị; Quy định số 22-QĐ/TW ngày 28/7/2021 của Ban Chấp hành Trung ương về công tác kiểm tra, giám sát và kỷ luật của Đảng; Nghị quyết số 21-NQ/TW, ngày 16/6/2022, Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tăng cường củng cố xây dựng tổ chức cơ sở đảng và nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên trong giai đoạn mới; Văn kiện Đại hội Đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XI (nhiệm kỳ 2020-2025); Quy định số 2155-QĐ/QUTW, ngày 28/7/2023 của Quân ủy Trung ương về thẩm quyền thi hành kỷ luật về Đảng và kỷ luật quân đội của các cấp ủy, tổ chức đảng trong Quân đội nhân dân Việt Nam; Công văn số 1323/TC-ĐV, ngày 18/10/2019 của Cục Tổ chức, Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam về việc nâng cao chất lượng công tác kết nạp, quản lý, rèn luyện đảng viên...

Tập trung giáo dục, quán triệt cho các chủ thể, các tổ chức, lực lượng, trước hết là cấp ủy, bí thư cấp ủy, người chỉ huy nhận thức đầy đủ, sâu sắc về vị trí, vai trò, tầm quan trọng, sự cần thiết phải nâng cao chất lượng quản lý đảng viên và ý nghĩa của nó đối với công tác xây dựng và chỉnh đốn Đảng, xây dựng các nhà trường quân đội và cấp ủy, tổ chức đảng các cấp. Phải làm cho các chủ thể, lực lượng và đối tượng quản lý hiểu được, quản lý chặt chẽ, đánh giá chính xác đội ngũ đảng viên là cơ sở xác định nội dung, biện pháp giáo dục, rèn luyện, phân công, giao nhiệm vụ, đồng thời còn góp phần quan trọng vào việc đánh giá, sàng lọc đảng viên; kịp thời phát hiện, ngăn ngừa, khắc phục những hạn chế, khuyết điểm của đảng viên, đáp ứng mục tiêu, yêu cầu đào tạo sĩ quan quân đội.

Giáo dục, phổ biến giúp các chủ thể, lực lượng quản lý nhận thức đầy đủ, sâu sắc yêu cầu và nội dung, hình thức, biện pháp quản lý đảng viên làm cơ sở để cụ thể hóa theo chức trách, nhiệm vụ của mỗi chủ thể trong quá trình quản lý đảng viên. Đồng thời phải giáo dục, quán triệt về vị trí, vai trò, chức năng, chức trách, nhiệm vụ, quyền hạn của các tổ chức, lực lượng, đảm bảo cho quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan diễn ra theo đúng sự lãnh đạo, chỉ đạo và chương trình, kế hoạch; tránh nhàm lẫn giữa lãnh đạo, chỉ đạo, chỉ huy với tổ chức thực hiện, chòng chéo giữa các tổ chức, lực lượng và không ai chịu trách nhiệm.

Quán triệt, giáo dục làm cho các cấp ủy, tổ chức đảng, mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là bí thư cấp ủy, người chủ trì các đơn vị học viên nhận thức được sự tác động mạnh mẽ, đa chiều của các yếu tố và nắm chắc những phương hướng cơ bản nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan. Đồng thời cũng cần phải giáo dục sâu sắc kinh nghiệm và những vấn đề có tính nguyên tắc trong tiến hành nâng cao chất lượng quản lý

đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan cho các chủ thể, lực lượng vận dụng linh hoạt vào điều kiện thực tế, sát với tình hình mỗi đơn vị và đặc điểm đảng viên là học viên theo từng năm học để tiến hành các hoạt động nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên không bị lệnh hướng, bảo đảm tính nguyên tắc cao, nhất là nguyên tắc tính đảng, tính thực tiễn và tính khoa học.

Hai là, phát huy vai trò của các tổ chức, lực lượng trong nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan của các nhà trường quân đội.

Đối với cấp uỷ, tổ chức đảng các cấp: Tiếp tục quán triệt sâu sắc các chỉ thị, nghị quyết, quy định, quy chế, hướng dẫn của các cấp về công tác xây dựng Đảng, nhất là công tác quản lý, giáo dục và rèn luyện đảng viên theo mục tiêu, yêu cầu đào tạo. Tăng cường giáo dục, tuyên truyền làm cho mọi cán bộ, đảng viên, học viên thấy rõ vị trí, ý nghĩa, tầm quan trọng của công tác quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan; chỉ đạo, hướng dẫn các tổ chức quần chúng, hội đồng quân nhân tham gia quản lý đảng viên theo đúng các khâu, các bước. Trong quá trình thực hiện nghị quyết cần phải chấp hành nghiêm nguyên tắc tập trung dân chủ, đẩy mạnh tự phê bình và phê bình; thường xuyên bổ sung nội dung, đổi mới hình thức, phương pháp quản lý đảng viên. Kịp thời phát hiện, đấu tranh phê phán với các biểu hiện xem nhẹ, hạ thấp, phủ nhận vị trí, vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp uỷ, tổ chức đảng đối với công tác quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan.

Đối với uỷ ban kiểm tra đảng uỷ các cấp: Hướng dẫn kiểm tra, giám sát các tổ chức đảng và đảng viên thuộc đảng bộ nhà trường thực hiện các nghị quyết, chỉ thị của cấp uỷ cấp trên và đảng uỷ cấp mình về công tác kiểm tra, giám sát và việc thi hành kỷ luật Đảng, chú trọng kiểm tra, giám sát đối với đảng viên là học viên. Hướng dẫn, giúp đỡ tổ chức đảng, cán bộ chủ trì cấp dưới thực hiện nghiêm túc các chế độ quy định, chỉ thị về công tác kiểm tra, giám sát. Theo dõi việc thực hiện công tác kiểm tra, giám sát của tổ chức đảng cấp dưới và thường xuyên chỉ đạo, hướng dẫn, bổ sung kế hoạch tiến hành công tác kiểm tra, giám sát.

Đối với các cơ quan chức năng, khoa giáo viên: Các cơ quan chức năng tham mưu cho đảng uỷ, ban giám đốc (ban giám hiệu) nhà trường và trực tiếp chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra các cấp uỷ, tổ chức đảng về việc thực hiện các nội dung, nhiệm vụ xây dựng Đảng, nhất là nâng cao chất lượng quản lý đảng viên. Cụ thể hoá xây dựng thành văn bản hướng dẫn về công tác quản lý đảng viên, triển khai thực hiện trong toàn trường. Tham mưu đề xuất với đảng uỷ, ban giám đốc (ban giám hiệu) nhà trường mở lớp tập huấn bồi dưỡng nghiệp vụ quản lý đảng viên cho đội ngũ bí thư đảng uỷ tiểu đoàn, bí thư chi bộ đại đội. Quản lý kết quả học tập, rèn luyện và phân loại học viên; đảm bảo nội dung chương trình huấn luyện sát mục tiêu đào tạo sĩ quan, đồng thời là đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam. Theo dõi, chỉ đạo các đơn vị chấp hành lễ tiết tác phong quân nhân; duy trì nghiêm túc chế độ trong ngày, việc chấp hành điều lệnh, điều lệ, kịp thời ngăn chặn những vi phạm của học viên nói chung, đảng viên là học viên nói riêng.

Các khoa giáo viên, trực tiếp nhất là khoa công tác đảng, công tác chính trị, khoa lý luận tăng cường cập nhật về công tác xây dựng Đảng, xây dựng đội ngũ đảng viên, nâng cao chất lượng tập bài thực hành về các hoạt động của chi bộ nói chung và công tác quản lý đảng viên nói riêng, nhằm cung cấp kiến thức, rèn luyện kỹ năng cho học viên về quản lý

đảng viên. Khi tiến hành giảng dạy, hướng dẫn khoa học phải kết hợp chặt chẽ giữa truyền thụ kiến thức khoa học với công tác quản lý, nắm bắt tình hình mọi mặt của học viên, đảng viên, nhất là kết quả học tập, rèn luyện.

Đối với đội ngũ cán bộ quản lý học viên: Cụ thể hoá nghị quyết lãnh đạo của cấp uỷ, tổ chức đảng thành các nội dung, hình thức, biện pháp quản lý chặt chẽ nghiêm túc, bảo đảm hiệu quả đảng viên là học viên, đồng thời tạo mọi điều kiện để đảng viên tự tu dưỡng, phấn đấu và tự rèn luyện bản thân hoàn thành yêu cầu, nhiệm vụ giáo dục - đào tạo. Thường xuyên động viên và phát huy tốt vai trò, trách nhiệm của đội ngũ cán bộ, chỉ huy các cấp trong đơn vị; phân công cán bộ kèm cặp, giúp đỡ đảng viên, bố trí công tác hợp lý. Theo dõi, kiểm tra, nắm chắc kết quả học tập, rèn luyện của đảng viên là học viên, thông qua đó cấp uỷ, chỉ huy đơn vị nắm chắc mọi mặt đảng viên là học viên, chú trọng nắm phẩm chất, đạo đức, lối sống, ý thức, thái độ, trách nhiệm, hiệu quả công việc, tình hình chấp hành kỷ luật của đảng viên, kịp thời uốn nắn những biểu hiện sai trái, lệch lạc. Làm tốt việc đánh giá, phân loại, khen thưởng, kỷ luật học viên, làm cơ sở cho đánh giá, phân loại, bình xét khen thưởng, kỷ luật đảng viên.

Đối với tổ chức đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh ở đơn vị học viên: Đảng uỷ tiểu đoàn, chi bộ đại đội phải thường xuyên quan tâm xây dựng đoàn cơ sở và chi đoàn vững mạnh xuất sắc; tích cực giáo dục, nâng cao nhận thức, trách nhiệm cho mọi cán bộ, đoàn viên về vị trí, ý nghĩa, vai trò của tổ chức đoàn tham gia xây dựng Đảng, xây dựng đội ngũ đảng viên. Chỉ đạo xây dựng các chương trình hoạt động đoàn và phong trào thanh niên, tập trung vào những vấn đề về công tác xây dựng Đảng, nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên. Tích cực rèn luyện đội ngũ đảng viên đang trong độ tuổi đoàn, đặc biệt đội ngũ đảng viên dự bị. Phát huy tinh thần dân chủ của đoàn viên tích cực đấu tranh phê bình đảng viên và tổ chức đảng; thường xuyên sinh hoạt kiểm điểm, rút kinh nghiệm hoạt động của tổ chức đoàn tham gia xây dựng Đảng để không ngừng nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên là học viên.

Đối với hội đồng quân nhân: Chi uỷ, chi bộ lãnh đạo, chỉ đạo hội đồng quân nhân theo dõi, nắm chắc tình hình mọi đảng viên là học viên, phản ánh kịp thời để chi uỷ, chi bộ nghiên cứu xem xét và đề ra chủ trương, biện pháp lãnh đạo nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên đáp ứng yêu cầu thực tiễn đặt ra. Kiên quyết đấu tranh với những nhận thức và hành động sai trái, lệch lạc của quân nhân là đảng viên, nhất là biểu hiện vi phạm dân chủ, ngại đấu tranh, thiếu ý chí phấn đấu, tinh thần đấu tranh tự phê bình và phê bình không cao.

Ba là, đẩy mạnh thực hiện nội dung, hình thức, biện pháp nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan của các nhà trường quân đội.

Các cấp uỷ chủ động nắm bắt, đánh giá đúng thực chất về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, mức độ tiên phong gương mẫu, thái độ, ý thức trách nhiệm và kết quả học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; cụ thể hóa, lượng hóa các biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” gắn với nội dung thực hiện Cuộc vận động Phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới. Quản lý chặt chẽ đảng viên trong sinh hoạt Đảng, chấp hành nghiêm nguyên tắc, nhất là chấp hành nguyên tắc tập trung dân chủ, tập thể lãnh đạo,

phân công cá nhân phụ trách, tự phê bình và phê bình. Quản lý đảng viên trong thực hiện nhiệm vụ, quá trình phấn đấu, mức độ tu dưỡng của đảng viên là học viên; phương pháp, tác phong công tác của người sĩ quan quân đội; kết quả học tập, rèn luyện từng năm học và cả khóa học; mức độ hoàn thành nhiệm vụ theo mục tiêu, yêu cầu đào tạo; kết quả phân loại, bình xét, khen thưởng, kỷ luật đảng viên, học viên từng học kỳ, năm học và khóa học. Quản lý các mối quan hệ cá nhân trong và ngoài đơn vị, khu vực đóng quân và ở địa phương nơi cư trú; chú trọng quản lý đối với đảng viên là học viên có đạo, người gốc hoa, những đảng viên có mối quan hệ với những phần tử tiêu cực trong xã hội, có mối quan hệ phức tạp, mối quan hệ có yếu tố người ngoài nước; qua đó, phải đánh giá được xu hướng quan hệ của đảng viên là học viên, dự báo những mối quan hệ có nguy cơ tác động tiêu cực. Quản lý về kỷ luật và trách nhiệm trong học tập, rèn luyện; trong chấp hành pháp luật của Nhà nước, kỷ luật của Đảng, kỷ luật quân đội, quy định, quy chế của nhà trường, đơn vị; ý thức giữ gìn và bảo vệ của công, bí mật Nhà nước, bí mật Quân đội; ý thức tham gia sinh hoạt Đảng; thái độ, trách nhiệm trong phát ngôn của đảng viên.

Vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức, biện pháp nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan. Thông qua hoạt động học tập và rèn luyện theo mục tiêu, yêu cầu đào tạo; duy trì thực hiện nghiêm chế độ, nề nếp sinh hoạt. Kết hợp chặt chẽ giữa quản lý với giáo dục, rèn luyện đảng viên; giữa kiểm tra, giám sát và thi hành kỷ luật đảng với đánh giá, phân tích chất lượng đảng viên để quản lý đảng viên là học viên; thường xuyên nắm chắc, dự báo sát tình hình để có biện pháp quản lý chặt chẽ đảng viên là học viên, không để bị động, bất ngờ. Tích cực phối hợp với cấp ủy, chính quyền, đoàn thể địa phương nơi đóng quân, nơi cư trú và gia đình để quản lý đảng viên là học viên. Cấp ủy các cấp lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ việc đánh giá, phân loại đảng viên.

Bốn là, đề cao vai trò tự quản lý của đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan quân đội.

Cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ chủ trì các cấp làm tốt công tác giáo dục, động viên đảng viên là học viên phát huy tinh thần trách nhiệm trong tự quản lý bản thân; thấy được vai trò, tầm quan trọng, sự cần thiết phải tự tu dưỡng, tự rèn luyện, tự quản lý, tự khép mình vào khuôn khổ của tổ chức. Phải làm cho việc tự rèn luyện, tự quản lý của đảng viên trở thành nhu cầu tự thân không thể thiếu, trở thành thói quen trong sinh hoạt, học tập của đảng viên. Tạo điều kiện thuận lợi để đảng viên là học viên phấn đấu, tự quản lý, tự rèn luyện; thường xuyên theo dõi, kiểm tra, đôn đốc, uốn nắn kịp thời những nhận thức và hành động, sai trái, lệch lạc trong tự quản lý của đảng viên. Đề cao trách nhiệm nêu gương của bí thư cấp ủy, cán bộ chủ trì các cấp để đảng viên là học viên học tập, noi theo.

Mỗi đảng viên là học viên nhận thức đầy đủ và toàn diện các vấn đề về nâng cao chất lượng quản lý đảng viên, thấy rõ được vai trò và trách nhiệm của mình trong tiến hành các hoạt động tự quản lý; xây dựng kế hoạch tự quản lý theo mục tiêu, yêu cầu đào tạo của nhà trường, tập trung những nội dung về hoàn thiện nhân cách người cán bộ, đảng viên theo mục tiêu, yêu cầu đào tạo cả về chính trị, tư tưởng, phẩm chất đạo đức, lối sống, trình độ, năng lực, phương pháp tác phong công tác của người sĩ quan, với những chỉ tiêu, yêu cầu, biện pháp và từng thời điểm cụ thể theo học kỳ, năm học; xác định rõ thái độ, động cơ, trách nhiệm, quyết tâm thực hiện tốt nội dung, kế hoạch tự quản lý đã xác định. Thường xuyên lắng nghe, tiếp thu ý kiến đóng góp của cán bộ, đảng viên, đoàn viên, của chi đoàn,

hội đồng quân nhân trong đơn vị và nhận xét của cấp ủy, tổ chức đảng, chỉ huy các cấp một cách cầu thị, đồng thời phải tự đánh giá mức độ rèn luyện, tu dưỡng của bản thân theo mục tiêu, yêu cầu đào tạo một cách trung thực, khách quan, chính xác, làm rõ mạnh, yếu, nguyên nhân, đề ra nhiều biện pháp tích cực để rèn luyện bản thân đáp ứng theo mục tiêu, yêu cầu đào tạo.

5. Kết luận

Quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan là một nội dung, biện pháp quan trọng trong công tác xây dựng đội ngũ đảng viên. Thời gian qua, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ của Đảng Cộng sản Việt Nam, Quân ủy Trung ương, của các tổng cục, quân chủng, binh chủng, Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng, các nhà trường quân đội đã có nhiều chủ trương, giải pháp lãnh đạo, chỉ đạo làm tốt việc quản lý đảng viên; cùng với sự tham gia quản lý của các tổ chức, lực lượng, chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan từng bước được nâng lên; đội ngũ đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan không ngừng phát triển, trưởng thành về mọi mặt. Tuy nhiên, do nhiều nguyên nhân chi phối, chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan của các nhà trường quân đội vẫn còn những mặt hạn chế cần phải tiếp tục khắc phục.

Vì vậy, các tổ chức, lực lượng ở nhà trường quân đội cần phải tiếp tục quán triệt và thực hiện có hiệu quả chủ trương, phương hướng công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, xây dựng đội ngũ đảng viên, trực tiếp là công tác quản lý đảng viên, thực hiện đồng bộ những giải pháp góp phần nâng cao chất lượng quản lý đảng viên là học viên đào tạo sĩ quan theo mục tiêu, yêu cầu đào tạo của các nhà trường quân đội, xây dựng cấp ủy, chỉ bộ trong sạch vững mạnh, xây dựng đơn vị, nhà trường quân đội vững mạnh toàn diện.

Tài liệu tham khảo

Đảng Cộng sản Việt Nam. (2022). *Nghị quyết Hội nghị lần thứ Năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tăng cường củng cố xây dựng tổ chức cơ sở đảng và nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên trong giai đoạn mới*. Số 21-NQ/TW, ngày 16/6/2022.

Đảng bộ Trường Sĩ quan Chính trị. (2020). *Văn kiện Đại hội Đại biểu Đảng bộ Trường Sĩ quan Chính trị lần thứ X, nhiệm kỳ 2020-2025*.

Đảng bộ Trường Sĩ quan Lục quân 2. (2020). *Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ Trường Sĩ quan Lục quân 2 lần thứ XV, nhiệm kỳ 2020-2025*.

Đảng bộ Trường Sĩ quan Lục quân 1. (2020). *Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ Trường Sĩ quan Lục quân 1 lần thứ XVII, nhiệm kỳ 2020-2025*.

Hồ Chí Minh toàn tập. (2011). t.5. Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.